

Beszámoló a 2021-ben megvalósult Erasmus + tanármobilitási ösztöndíjról

Időpont: 2021. augusztus 9-20.

Helyszín: Düsseldorf, Németország

Küldő intézmény: Xántus János Két Tanítási Nyelvű Gimnázium és Szakgimnázium, 1055 Budapest, Markó utca 18-20.

Fogadó intézmény: Institut für Internationale Kommunikation e. V., 40477 Düsseldorf, Eulerstraße 50.

Iskolánk Erasmus+ tanármobilitásért felelős koordinátora, Horváth Zsolt a 2019/20-as tanév során értesített arról, hogy pályázni lehet külföldi tanártovábbképzésekre. Mivel ez egy remek alkalom az önképzésre és a szakmai fejlődésre, örömmel fogadtam el a felkínált ösztöndíjat. Azonban a program megvalósítására egy évet várni kellett, mivel a kiutazás a világméretű járvány terjedésével korlátozottá vált, így valójában a körülmények a 2021 nyarán tették lehetővé az esemény lebonyolítását.

Az Eurowings járatával indultam el augusztus 8-án, vasárnap esti órában, mivel a képzésem másnap reggel kezdődött. Nagy élmény volt számomra életem első repülőútja, ugyanakkor némiképp kalandos is. A gép viharba került, kerülőúttal tudott leszállni, fél órás késésben érkezett meg, ezért a reptéri transzfert biztosító taxisofőr nem tudta megvárni érkezésem, mert munkaideje lejárt. Még az utolsó buszjárat is előttem ment el, így új fuvart kellett rendelnem, az útiköltségem pedig ismét felszámították. Fél 12-kor érkeztem meg a szállásra, Düsseldorf központjába. Hatágyas terembe, kedvező áron foglaltam szobát. Az *Hostel* étkezési, mosási lehetőséget is biztosított.

Bár a rendezvény egész időtartama alatt kötelező volt a maszkviselés a résztvevők számára, a tervezett fakultatív utazások elmaradtak, a kulturális helyszínek látogatását pedig oltási igazolványhoz és negatív PCR teszthez kötötték, a kellemetlenségek ellenére a program rendkívül aktuális témát: az online, digitális, valamint a hibrid oktatás nyújtotta lehetőségeit mutatta be az első héten, majd a második héten a jelenléti oktatás módszertana került tárgyalásra.

A képzésben kulcsszerepet játszott a „learning by doing” módszertani szemlélet, így a diákok számára kifejlesztett új tanulási applikációkat (*learningapps*, *kahoot*, *quizlet*, *mentimeter*, *google presentation*, *wonder.me* stb.), interaktív feladatkészítő programokat (*wizer.me*) a tanfolyamon belül ki lehetett próbálni, hasonló tartalmakat lehetett létre hozni.

A képzőintézmény már 20 éve létezik, a jelenlegi épületet 2017-ben létesítették, így rendkívül modern, a XXI. század követelményeinek megfelelő berendezésekkel rendelkezik. A terem – amelyben a képzés folyt - még hibrid oktatás megtartására is alkalmas. Az eszközök 6-8000 € értékben történtek beszerelésre, használtak, kivételt ez alól csupán a plafonmikrofon képzett. Ez az okoseszköz megszüri a zajokat, a halkabb tanulók hangját felerősíti, a hangosabbakét optimalizálja, kizárólag csak emberi hangot vesz fel, így az otthonról becsatlakozók épp úgy a tantermi munka részeseivé válnak, mint a jelenléti oktatásban résztvevők. Ezen kívül egy televízió biztosította az otthon maradó tanulók online közvetítését, egy interaktív tábla megosztott formában pedig a hagyományos táblát helyettesítette. A felszerelés fontos részét képezték a tanulói laptok, headsetekkel, amely az otthon becsatlakozókkal és jelenlevőkkel tette lehetővé a zavartalan kapcsolattartást.

Az intézményben 60 alkalmazott tevékenykedik, rendkívül szakképzett oktatókkal. Feladatuk, hogy a Németországban élő vagy az országba érkezők nyelvi integrációját, munkavállalását és tanulmányait segítsék. Több éves tapasztalataiknak köszönhetően széleskörű ismereteket adtak át, melyeket a később biztosan hasznosítani tudok és a kollégáimmal is megosztok.

1. Nap

Az érkezés első napját feszültségoldó ismerkedéssel kezdtük. A tanfolyamon résztvevők különböző nemzetiségűek voltak: érkeztek bolgár, cseh, osztrák, lengyel, szlovák és magyar tanárok, így a tanfolyam résztvevői között egy igazán aktív és izgalmas eszmecsere alakult ki.

Ebéd után egy *Kahoot*-tal készített interaktív prezentáción keresztül egyéb online oktatás során alkalmazható programokkal ismerkedtünk meg. (https://kahoot.it/challenge/0638270?challenge-id=0395ba60-9090-402a-bb6c-d86e70f1726e_1628509563607)

Minden kurzusrésztvevő egy - általa leghasznosabbnak ítélt, már kipróbált - programot mutatott be. Így említésre került a *kahoot*-on kívül a *learningapps*, *wordwall*, *transover*, *deeple.de*, *blinklearning*, *genially*, *iscollective*, *slido* okostelefonra és tabletre is használható alkalmazások. (<https://learningapps.org/watch?v=pgn7kp2kc21>)

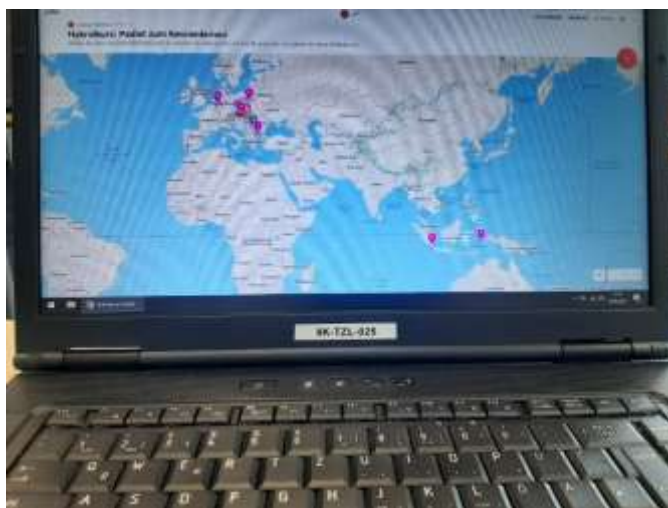

2. Nap

A következő napon a hibridkurzusok szervezéséről esett szó. A kollaboratív munkaformát a Google docx prezentációk közös kitöltése segítette. Szintén a Google fejlesztése a Jamboard is bemutatásra került, mellyel egyszerűbben készíthetők szóképek.

Emellett a *Padlet* alkalmazás tette lehetővé, hogy a különböző nemzetiségű résztvevőket a mellékelt térkép alapján könnyebben megismerjünk. Ennél a feladatnál egy személyes információt kellett megfogalmazni és a származási városunkról egy érdekes információt

közölni. <https://padlet.com/deutschbibliothek/uexkb4827yde1130>

A délután folyamán online és offline formában használható nyelvi játékokkal ismerkedtünk meg. Interaktív táblán készített amőba segítségével az igeidők gyakorlására nyílt lehetőség. Az igék szótári alakját kellett múlt időben megnevezni, amennyiben stimmelt, az adott résztvevő berajzolhatta a formát a 3*3-as négyzetrácsba. Ezután egy számomra különösen hasznos program: a csoportmunkát megkönnyítő *wonder.me* került bemutatásra, melynek segítségével véletlenszerű online webkamerás csoportok alakíthatók pillanatok alatt, regisztráció nélkül.

3. Nap

A harmadik napon interaktív feladatlapokat készítő programok kerültek bemutatásra és gyakorlatban történő alkalmazásra. Alaposan megismerkedtünk a *wizer.me* funkcióival és alternatívaként említésre kerültek a *sejda.com*, *teachermade.com*, *lehrerlenz*, *liveworksheets.com*, *wokabee*, *goformative.com* alkalmazásai, melyek a tanárok számára lehetővé teszik a feladatrészek kommentárral való ellátását. Saját feladatlapot is létrehoztunk:

<https://app.wizer.me/preview/THUVXX>

4. Nap

A kurzus keretén belül önállóan interaktív Google prezentációt készítettünk: <https://docs.google.com/presentation/d/1lrTsLnTwUYWU6HhzwJTIqozNuwXGjRj3mA3I6vNQBY4/present?slide=id.p> és *mentimeter.com*-on egyedileg szerkesztett szavazást is lebonyolítottunk, megismertük a *Plickers* applikáció lehetőségeit. Egy - az országismeretet könnyítő, kiterjesztett valósággal rendelkező - alkalmazás is bemutatásra került: az ún. *MauAR*, ami a háború előtti és utáni állapotokat mutatja meg a berlini falról.

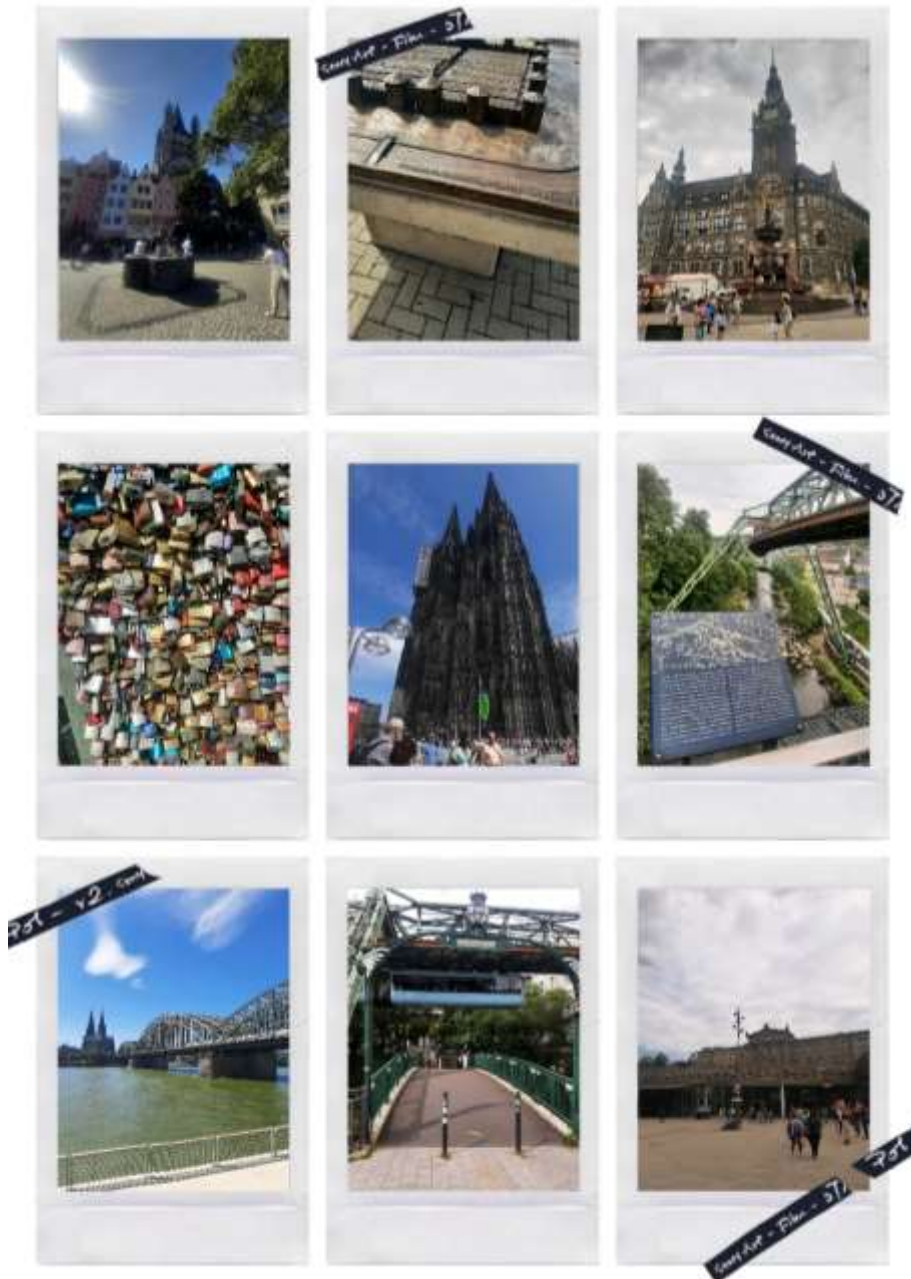

Délután az *Actionbound* okostelefonra készült alkalmazással egy városi rally-n vettünk részt, ahol csapatokba rendeződve versenyeztünk, ki tud gyorsabban általános információkhoz (menetrend, jegyárak, stb.) jutni a városban.

5. Nap

Az utolsó alkalommal a képszerkesztésről, a szerzői jogok tiszteletben tartásáról esett szó, valamint, hogy a *wetransfer* alkalmas a képek tömörítése nélküli továbbításra. Külön köszönet illeti a szervezőket, hogy egy ilyen kényes témát is beillesztettek a programba, mivel valóban fejtörést okoz, hogyan láthatók el hivatkozással a tanulók számára kiadott, kivetített vagy megosztott képi tartalmak.

A hétvégi napos idő remek alkalmat teremtett Észak-Rajna-Vesztfália fontosabb városainak megtekintésére. Így néhány kurzusrésztevővel egyénileg ellátogattunk wuppertali libegővasúthoz, a dormageni középkori faluhoz, valamint a kölni dómhoz.

6. Nap

A következő hét első napján a nyelvtan kommunikatív közvetítése volt a téma. Különböző rejtvények, változatos játékok, táblajátékok, dominók, szókincsbővítők kerültek bemutatásra.

Példák a feladatokra:

- Wo bin ich? - Wohin gehe ich?	- im Wald - zu Hause
- Wohin? - Woher?	- aus dem Kindergarten - zum Arzt

- A játékok közül kártyajátékok segítségével kellett elmutogatni, hogy a résztvevők éppen hol vannak, honnan jöttek, vagy hová tartanak, a válasz pedig a különböző előjárószavak begyakorlása segítette.
- Párban képleírás segítségével egy szoba berendezését lehetett lerajzolni, szintén az előjárószavak gyakorlásaként.
- A szókincs és kommunikáció gyakorlását homlokra ragasztott foglalkozások körülírása fejlesztette.
- Dominó kirakásával mondatokat lehetett tevékenységekkel párosítani.
- Páros feladatban a résztvevők közösen egészítettek ki összefüggő szövegeket vagy irányított interjút készítettek.
- Táskából elővett személyes tárgyakra lehetett rákérdezni, hogy kihez tartoznak, ezzel a birtokosnévmásokat gyakorolva.
- A felszólítómód rögzítése különböző ténylegesen elvégzendő tevékenységekkel volt összekötve.

Ich höre Mursik, während/ solange/ bis/ wenn/ deshalb...

- A szórend elmélyítése érdekében tagmondatokat kellett befejezni.
- Feltételes módról szóló nyelvtani összefoglalót a *Padlet* alkalmazás tartalmazott.

7. Nap

Ezen a napon lehetőségem nyílt megtekinteni egy anyanyelvű tanár által vezetett online B2-es szintű 11 fős csoportos nyelvórárt. A hallgatók Európából és Ázsiából csatlakoztak. A hospitálás témája a módbeli segédigék szubjektív használata, Bécs városának és az UNESCO jelentőségének megismerése volt. A tanulók *Google Forms doc* közös kitöltésével, képernyőmegosztásokkal, videó megtekintésével, *Learningapps* és *Quizlet.live* alkalmazással jutottak új ismeretekhez. Az óra rendkívül dinamikus, tartalmas és együttműködésre épült.

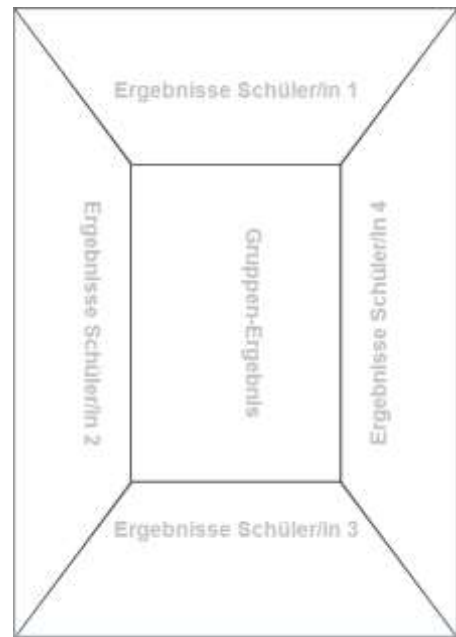
Ezután az oktatás képek alapján készített egyéni prezentációk értékelésének lehetőségeire terjedt ki. Ebben a résztvevők értékelték a csoporttársak munkáját különböző kritériumok szerint, hogy valóban a megadott témáról szól-e, összefüggő-e, értelmes-e, a nyelvi és szókincsbeli kritériumoknak megfelel-e (tartalmaz-e mellékneveket, nyelvi metaforákat) és nem utolsó sorban elég fordulatoss-e a kiselőadás.

8. Nap

A nap témája a hallás utáni szövegértés köré rendeződött, nem csupán az audio, hanem az audiovizuális lehetőségek is terítékre kerültek, mint az idén megjelent *Das Leben* című tankönyv, amely a *Deutsche Welle* által kiadott *Nicos Weg* sorozatot dolgozza fel, valamint a *Ticket nach Berlin*, *Mission Berlin*, *Deutschlandlabor*, *deutsch-to-go.de*, *Deutsch Perfekt*,

Vitamin DE, Galileo adások is alternatívaként jelentek meg. A szövegek meghallgatása előtt a teljes szövegátirat értelmezésre az egynyelvű szótárak alkalmazását preferálták az oktatók. Komplexebb feladatként hallás közben egy történet rekonstruálására nyílt lehetőség kis szövegrészletek mozgatásával. (Schritte 4 International, Zwischenspiel: Sonntags...) A szövegértést segítő programok közül számomra különösen érdekesnek és szórakoztatónak bizonyult a *lyricstraining.com*-on található alkalmazás, mely felhasználóbarát felülete bármilyen *Youtube* link megadása után automatikusan dalszövegkiegészítő feladatot generál.

A nap vége felé kooperatív munkaformát segítő think-pair-share módszert is kipróbálhattuk. Ennek az volt a lényege, hogy a résztvevők egyéni munkában 2-5 perc alatt gondolatokat gyűjtsenek, jegyzeteljenek, majd egymás munkáit kölcsönösen elolvassák, ötleteiket megosztják, bemutatják. A bemutatást végző személyt a kurzusvezető véletlenszerűen választotta ki. Ezután a résztvevőkkel egyéb lehetőségeket osztottunk meg: utazási plakát, étlap, bevásárló lista stb. közös elkészítése merült fel, valamint szakértői csoportok képzése, ahol az egyik csoport kérdéseket készít az olvasott szöveghez, egy összefoglalja, egy szavakat gyűjt, egy résztvevő pedig elgondolkodik, mi lehet a történet végkimenetele, hogyan folytatható a szöveg. Az ismeretek elsajátítását egymás vizsgáztatása is segítheti, ahol szerepjáték keretein belül van egy vizsgáztató, aki kérdéseket tesz fel, egy vizsgázó és egy jegyzőkönyvvezető, aki pontoz.

9. Nap

Az utolsó előtti alkalmon digitális plakátot készítettünk az oncoo.de felületen a csoport tagjaival közösen, szimultán, hogy számunkra mit jelent a játék. Ezután a játékosítást elősegítő kahoot különböző lehetőségeit tekintettük meg: az igaz/hamis, quiz típusú feladatok mellett a sorrendbe rendezés, szabad válaszadás, véleménynyilvánítás, szófelhő, gondolatgyűjtés, ötletek értékelése került bemutatásra.

Ezen a napon egy kellemes séta keretein belül, idegenvezetéssel ismerkedtünk meg a város történetével és nevezetességeivel.

10. Nap

A kurzust záró napon az online nyelvi tesztekéről, javítási és visszacsatolási lehetőségekről (szó-, rész-, témazáródolgozatokról, házifeladatokról) esett szó. A nyelvvizsgák közül ki lettek emelve a Test DaF, DSA, Telc C1 és DSD II típusú vizsgák. Különösen kiemelt szerepet kaptak az ún. C-tesztek, melyek hasonlítanak a kiegészítendő feladatokhoz, de nem csupán a

melléknév végződéseit vagy ragozást, egész szavakat, hanem szótöredékek (általában a szó végének 1-4 betűjének) kiegészítését várja el a vizsgázótól, így összetett (szókincs és nyelvtani) ismereteket vizsgál. (padlet.com/jung45/testen)

A különböző vizsgatípusok és ellenőrző feladatok mellett a cselekvés, a tudatos alkalmazás, tanórai aktivitás előmozdítása került előtérbe (pl.: állomásos tanulás, gyors randevú, plakát, prezentáció, levél készítés).

A jelenléti oktatást felváltó online oktatás veszélyei is szóba kerültek. Ebben mindenki számára leginkább a megfelelő ellenőrzés kialakítása számított kihívásnak. Erre megoldásként a *Moodle* vizsgázói módba történő átállítását, valamint a *Safe Exam Browser.org* (biztonságos böngésző), időkorlát és webkamera használatát javasolta az oktató.

Az értékelés másik lehetősége a Peer-módszer, amikor azonos szinten álló tanulók egymásnak adnak visszajelzést a teljesítményükről. Fontos, hogy a javítás pozitív értékelési stratégiák mentén történjen. Diszkrét javítási módszerként felmerült a tanulók hibáinak ismétlése, a hibák felírása és későbbi önálló javításának felajánlása, a tanulók mondandójának megszakítása nélkül.

A képzés már augusztus 20-án, délben véget ért, így még aznap haza tudtam utazni Budapestre, ami azért volt fontos számomra, mivel délutáni órában, közvetlen repülőjáráttal, kényelmesen érkeztem meg és nem kellett vasárnapig várnom egy másik átszállás nélküli járatra.

Összességében nagyon hasznos és tartalmas volt számomra a Németországban eltöltött két hét mind szakmai, mind kapcsolati szempontból. Örültem, hogy egy nagy városban tölthettem ezt az időszakot és hogy a kollégák is rendkívül produktívan, aktívan, lelkesen és vidáman vettek részt a munkafolyamatokban, az oktatók pedig segítőkész attitűddel álltak rendelkezésünkre.

Bízom benne, hogy a megszerzett ismereteimet mihamarabb a tanóra részévé tudom tenni, és hogy a diákok is lelkesen fogadják majd az elsajátított új praktikákat, technikákat.

